

Табл. 2. Набори критеріїв, отриманих із використанням лінійної заміни величин корисних характеристик, що забезпечують однаковий рівень інтегрального показника

Критерій	Вагомість	Варіант		
		1	2	3
Дешевизна	3	6,(3)	7,(6)	8,(6)
Ергономічність	2	2	0	0
Дизайн	1	3	3	0

Отже, тепер постає потреба використати якусь конкретну модель функції корисності для визначення інтегрального показника на основі експертних оцінок. Вдалою інтерпретацією моделі корисності є мультиплікативна функція корисності:

$$U^M = \prod_{i=1}^n k_i^{\lambda_i}, \sum_{i=1}^n \lambda_i = 1. \quad (4)$$

Зміст величини λ_i є аналогічним величині v_i , щоправда, якщо v_i є абсолютною вагомістю, то λ_i є відносною вагомістю:

$$\bar{\lambda} = \left\{ \lambda_i = v_i / \sum_{j=1}^n v_j, i = \overline{1, n} \right\}.$$

Таким чином отримали новий спосіб для визначення інтегрального показника, що базується на експертних оцінках і саме він буде відображати об'єктивну реальність. Ми, звичайно ж, не заперечуємо використання (1) для визначення інтегрального показника, використання функції (4) дасть точніші результати.

Література

1. Гаркавенко С.С. Маркетинг: Підручник. – К.: Лібра, 2002. – 712 с.
2. Бревнов А.А. Маркетинг малого підприємства: Практическое пособие. – К.: ВИ-РА-Р, 1998. – 384 с.
3. О.І. Ястремський, Гриценко О.Г. Основи мікроекономіки: Підручник. – К.: Товариство "Знання", КОО, 1998. – 714 с.
4. Гаврилец Ю.Н. Об использовании функций полезности в экономическом анализе // Экономика и математические методы. – 1988. – 24, № 5. – С. 781-791.

УДК 330.341.1(477)

Доц. В.І. Сабadosh, канд. екон. наук – УкрДЛТУ

ПРО ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Показано значення поєднання ринкових умов, трудових ресурсів, науково-технологічного потенціалу і соціальної стабілізації щодо формування інноваційної моделі економіки України.

Doc. V.I. Sabadosh – USUFWT

About forming of innovative model economies of Ukraine

The value of combination of market conditions, labour resources, scientific-technological potential and social stabilization is shown on forming of innovative model of economy of Ukraine.

Без залучення науково-технологічного потенціалу й інноваційного розвитку не можна надіятися на довгострокові перспективи зростання національної економіки. Серед нового правлячого класу зростає розуміння необхідності скористатися можливостями держави для здійснення національного модернізаційного проекту. Проте, в рамках діючої моделі економічної політики широкомасштабна технічна і технологічна модернізація національної економіки неможлива тому, що Україні світовим капіталом було відведено другорядне місце у міжнародному поділі праці і їй дозволено тільки спеціалізацію в напрямі обслуговування потреб країн "цивілізованого центра" [1].

У процесі формування інноваційної моделі економіки необхідно органічно поєднувати ринкові методи стимулювання науково-технологічної діяльності з істотним посиленням ролі держави. Для цього необхідно запровадити механізми довгострокового кредитування, зміцнити банківську систему, довести рівень капіталізації до типового рівня для європейських країн (10 % ВВП), використовувати інноваційний потенціал приватизації, стимулювати національного виробника, визначити шляхи істотного підвищення вартості національної робочої сили. Очевидно, що екстенсивні механізми, а саме надто дешева робоча сила та підвищення інтенсивності праці, практично себе вичерпали. Уже даються ознаки обмеженості обсягів кваліфікованої робочої сили, істотне випередження темпів зростання попиту на неї над темпами зростання зайнятості.

Останнім часом спостерігається прогресуючий вплив робочої сили з України. В умовах патової демографічної ситуації це призводить до зменшення чисельності активного працездатного населення, тобто трудових ресурсів. Більшість економістів сходяться на тому, що обсяги доступних трудових ресурсів в Україні прогнозуються на рівні 23 млн. осіб. Це означає, що для зростання економіки необхідно утримати трудові ресурси, особливо висококваліфіковану їх частку, всередині країни, зробити їх міграцію за кордон менш привабливою. Макроекономічна ситуація в Україні така, що тепер для більшості власників легше додатково найняти робітників, ніж купити нове виробниче обладнання. Поряд з цим подальша експлуатація старого обладнання спричиняє деіндустріалізацію економіки, посилює технологічне відставання, залишає все менше шансів для виходу на зовнішні ринки з високотехнологічною науковою продукцією.

У такій ситуації критичної значимості набуває ефективна державна інноваційна політика, спрямована на залучення ресурсу, використанню якого досі практично не приділялося належної уваги. Мова йде про ще не остаточно зруйнований науково-технологічний потенціал України. Проте, реальних проявів такої політики поки що немає. Початок її має означувати докорінна зміна ставлення до науки як першочергової умови цілеспрямованої і послідовної роботи з формування національної інноваційної системи [2].

Зростання виробництва в несировинних галузях вимагає комбінації факторів, зокрема, наявності відповідної інфраструктури, можливості задіяти науково-технологічний потенціал, залучити значні інвестиції. Поточний розвиток, обмежений потребами внутрішнього ринку та ринку країн СНД, відбувається у відносно вузьких зонах. Підкреслимо, що в умовах пожвавлення у сировинних галузях подеколи викликає не лінійне, а посилене "резонансне" пожвавлення в інших галузях. Інноваційний розвиток як наслідок такого "ре-

зонансу" спроможний вивести окремі несировинні і навіть високотехнологічні галузі на світовий рівень, відкрити їм двері на міжнародні ринки, тобто стати основою для поступової зміни нинішньої експортної спеціалізації України.

Необхідною умовою інноваційного розвитку є стабілізація суспільства та його збалансованість. Такий розвиток неможливий доти, поки в нас не утвориться клас національної буржуазії, яка матиме консолідований інтерес до використання всіх видів економічного і науково-технологічного потенціалу з метою підвищення статусу України у світовій системі господарства. Проте розірвати порочне коло деградації науково-технологічного потенціалу та падіння кваліфікації робочої сили можна, тільки розширивши інвестування у відтворення останньої – тобто в освіту і науку, у підготовку робітничих кадрів, у культурну і побутову сфери, в медичне та соціальне забезпечення. А це означає перехід від принципу експлуатації фактора надто дешевої робочої сили і, відповідно, утримання вкрай низького рівня заробітної плати до розвитку за рахунок впровадження більш ефективних технологій, створення в Україні такої економічної ситуації, коли підприємцям буде вигідніше не наймати додатково людей для роботи за мізерну платню на старому технологічному обладнанні, а купувати нове дороге, але більш продуктивне, що вимагатиме вищої кваліфікації персоналу, проте збільшить продуктивність праці.

Викладене дає змогу зробити такі висновки:

- інноваційний розвиток є об'єктивною передумовою сталого економічного розвитку України;
- інноваційна модель розвитку економіки може відбуватися передусім у галузях, які відповідають поточній експортній спеціалізації України, а також в інфраструктурі, у виробництві продукції для потреб внутрішнього ринку і меншою мірою – ринку країн СНД;
- щоб забезпечити стабільне зростання та впровадження інноваційної моделі розвитку економіки України потрібна соціальна стабілізація.

Література

1. Утвердження інноваційної моделі розвитку економіки України/ Мат. наук.-практ. конф. – К.: Вид-во КПІ, 2003. – 434 с.
2. Малицький Б.А., Белкін І.О. (та ін.). Рациональное финансирование науки как передумова розбудови знаннєвого суспільства в Україні. – К.: Наука, 2004. – 134 с.
3. Соловьев В.П. Инновационная деятельность как системный процесс в конкурентной экономике. – К.: Наука, 2004. – 236 с.

УДК 658.84:004.738+658.7

Доц. І.П. Міщук¹, канд. екон. наук;
аспір. А.М. Гресь²; аспір. С.М. Ковальчук³ – Львівська КА

НАПРЯМИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ЛОГІСТИКИ У ФОРМУВАННІ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

Розглядаються суть та процедура формування систем електронної торгівлі, обґрунтовується необхідність розробки системи доставки товарів як складової частини системи електронної торгівлі, формулюються основні напрями використання з цією метою концепції та інструментарію логістики.

¹ Ігор Пилипович МІЩУК – доцент кафедри комерційної діяльності та підприємництва Львівської комерційної академії. Тел. сл.: 79-76-93

² Арсен Миколайович ГРЕСЬ – аспірант Львівської комерційної академії. Тел. сл.: 79-76-98

³ Сергій Михайлович КОВАЛЬЧУК – аспірант Львівської комерційної академії. Тел. сл.: 79-76-93